

1. Avui toquen vacunes!

FITXA PER AL MESTRE
Pàg 1 de 2

REGULAR L'ACCIÓ

Demanar un objecte.
Prohibir.
Persuadir.
Suggerir.
Planificar accions futures.
Donar ordres.
Ofertir ajuda.

FUNCIÓ

Regular l'acció.
Gestió de la comunicació i fórmules socials.
Informar subjectivament i objectivament.

HABILITATS COMUNICATIVES

Presentar-se, saludar, donar les gràcies.
Explicar per tranquil·litzar.
Saber expressar diferents sentiments: por i malestar, sorpresa, valentia, alegria...
Elogiar / Felicitar.
Demanar aclariments.
Aconsellar.
Fer hipòtesis.

OBJECTIUS

Utilitzar expressions de dubte, por i encoratjament.
Utilitzar les expressions adequades per informar i transmetre calma i ànims davant un fet que ens preocupa.
Saber explicar-se argumentant a favor d'alguna cosa.
Intervenir en la conversa desenvolupant el paper que li ha tocat a cadascú.
Participar en una conversa respectant els torns.

AGRUPAMENT

En grups de tres o quatre alumnes.

ARGUMENT SITUACIÓ COMUNICATIVA

Com cada any, a sisè els alumnes han de vacunar-se. Arriba el dia, la por i els nervis es noten en l'ambient, tothom ho viu com pot, els uns expressen els sentiments d'una manera, els altres d'una altra. Arriba la infermera, tot està a punt. L'eficàcia de la vacunació ho justifica tot.

PERSONATGES

El mestre o la mestra.
La infermera o l'infermer.
Els alumnes: dos nens i una nena (o dues nenes i un nen).

MATERIAL

Làmina amb la representació de la situació comunicativa.
Targetes de presentació de cada personatge.
Targetes d'ajuda.

Altres materials opcionals

Full informatiu sobre vacunes que fa arribar el Departament de Salut a les famílies.
Una llista dels alumnes de l'aula.

1. Avui toquen vacunes!

FITXA PER AL MESTRE
Pàg 2 de 2

Avui toquen vacunes! Tots els alumnes de sisè estan una mica nerviosos. El mestre recull els carnets de vacunació i intenta tranquil·litzar tothom. Informa breument de les vacunes que avui els posaran, i de l'avenç que ha suposat el seu descobriment.

Arriba la infermera i crida el primer alumne, es presenta, prepara la vacuna i l'hi posa. Cada alumne però, reaccionarà de manera diferent.

DESENVOLUPAMENT

1. Presentació.
2. Preparació:
El mestre ha de donar la informació necessària sobre les vacunes; potser caldrà buscar una mica d'informació.
S'haurà d'insistir als alumnes que pensin quina actitud volen adoptar davant les vacunes (amb por, amb normalitat...), ja que els diàlegs hauran de reflectir-la.
3. Assaig.
4. Representació davant del grup classe i avaluació.

NIVELLS D'APLICACIÓ

1. **Amb molta ajuda** (si el grup és inexpert):
Reduir i seleccionar les estructures lingüístiques que han d'utilitzar.
Revisar el diàleg de mostra prèviament amb un company expert.
2. **Amb ajuda mitjana**: utilitzar les cartes d'ajuda proposades.
3. **Amb poca ajuda**: animar els alumnes a incorporar lèxic ja conegut que no figura a les cartes d'ajuda, i que sigui adient al context. Donar més informació corresponent a les vacunes proposades.

SUGGERIMENTS

Es pot repetir el joc diverses vegades, intercanviant el paper dels personatges. La situació permet muntar una conversa entre el mestre i els alumnes, i una altra entre la infermera i els alumnes. Un cop escenificades, es poden representar conjuntament.

1. Avui toquen vacunes!

LÀMINA DESCRIPTIVA

Avui toquen vacunes! Tots els alumnes de sisè estan una mica nerviosos. El mestre recull els carnets de vacunació i intenta tranquil·litzar tothom. Informa breument de les vacunes que avui els posaran, i de l'avenç que ha suposat el seu descobriment.

Arriba la infermera i crida el primer alumne, es presenta, prepara la vacuna i l'hi posa. Cada alumne però, reaccionarà de manera diferent.

1. Avui toquen vacunes!

EXEMPLE DE DIÀLEG

DIÀLEG 1: entre el mestre i els alumnes

Mestre: Bon dia, nois i noies, ja vam informar que avui ens venien a vacunar.

Alumne: A quina hora? Fan mal? Qui es vacuna, els nens o les nenes?

Mestre: Una mica de calma. Primer de tot cal que doneu els carnets.

Alumne: I si no l'hem portat?

Mestre: Ho comuniquem a la infermera del CAP i ella us dirà què heu de fer.

Mestre: Avui us vacunen contra l'hepatitis A i B, la varicel·la i el virus del papil·loma humà, VHP. Aquesta última vacuna només és per a les nenes.

Alumnes: Tres de cop, quin mal!

Mestre: No hi patiu! Només és un moment, i, en canvi, quedareu protegits per molt de temps. Les vacunes han significat un gran avenç en medicina.

Alumne: Si no em vacuno contra l'hepatitis, què em pot passar? I si no em poso la del papil·loma?...

Mestre: *(El mestre pot repartir un full informatiu o explicar-les.)*

DIÀLEG 2: entre la infermera i els alumnes

Infermera: Bon dia, tu ets...

Alumne: Bon dia, jo sóc en ... o la ...

Infermer/a: Em dic Helena i sóc la infermera encarregada de vacunar-vos. Estàs preparat?

Alumne: *(Depenent del paper que adopti)* Sí / I tant! / No gaire / Tinc por / Jo no em vull vacunar...

Infermer/a: No et preocupis. De seguida estarem.

Primer arromanga't... Respira... Una punxadeta... i... ja està. Bufa fluixet mentre entra el líquid. Molt bé. Ara sí, ja hem acabat.

Alumne: *(Bufant)* Ja està? / Ja no cal que bufi més? / Jo no em marejo mai!

Infermer: Sí, ja està! / Et trobes bé? / Veus? Ho has fet molt bé! / Aguanta el cotó fluix que et poso una tireta. / Espera que ho apunto al teu carnet de vacunes. L'has portat?...

1. Avui toquen vacunes!

TARGETA DE PERSONATGE

MESTRE/-A

Ets la tutora de sisè, avui toquen vacunes, notes el nerviosisme en els alumnes. Cal preparar-los i també tranquil·litzar-los. El teu to és pacient i amable.

Passes llista i demanes si tots han portat el carnet de vacunació. Escoltes les respostes i els aconselles en cada cas. Mentre espereu la infermera, expliques les vacunes que els administraran avui. Presentes la infermera i... comença la vacunació.

TARGETA D'AJUDA

Per requerir l'atenció:

Escolteu-me, si us plau... Avui toquen vacunes...
Necessito silenci...
Si m'escolteu, us ho explicaré...
Atenció, escolteu...

Per donar instruccions:

Ara passaré llista.
Un per un em direu si heu portat el carnet o no.
Poseu-vos en fila, la infermera ha arribat.
No us poseu nerviosos.
Seguiu les indicacions de la infermera...

Per informar:

Les vacunes que us posaran avui són...
Als nois us en posaran dues; a les noies, tres.
Encara que sigui una mica molest, vacunar-se és necessari per...
La vacuna contra l'hepatitis protegeix contra...
La varicel·la és una malaltia perillosa perquè...
El papil·loma causa...

Per tranquil·litzar:

Tot anirà bé... De seguida estareu vacunats...

1. Avui toquen vacunes!

CS

TARGETA DE PERSONATGE

INFERMER/A

Ets l'encarregat de vacunar els nois i noies de sisè.
Primer cal preparar el material, després l'historial de cada alumne amb les dades corresponents.

Tot està a punt.
Crides el primer alumne.
Et presentes, li demanes que es presenti.
El tranquil·litzes.
Li dónes les indicacions necessàries: cal que sigui, que es relaxi, que respiri i... la punxada; cal que li parlis mentre li entri el líquid, no fos cas que es maregi.
Per últim, no t'oblidis de demanar-li les dades i registrar-ho tot en el carnet.

TARGETA D'AJUDA

Per presentar-se:

Hola, com estàs?
Jo sóc el/la ... / I tu ets...

Per informar:

Ara et posaré la vacuna. / No et faré gens de mal...
De seguida estarem...

Per donar instruccions:

Pots seure aquí..., arromanga't.
Respira a poc a poquet... no miris.
Aguanta el cotó fluix...

Per animar a aconseguir alguna cosa:

No tinguis por, relaxa't.
Ànims, jo t'ajudaré.
Segur que te'n sortiràs... / No et preocupis...

Per demanar informació:

Que t'he fet mal?
Et fan por les vacunes?
Portes el carnet de vacunes?

Per felicitar:

T'has portat molt bé / Felicitats!

1. Avui toquen vacunes!

TARGETA DE PERSONATGE

ALUMNA (NO LI FAN POR LES VACUNES)

A tu les vacunes no et fan por, com si res...
seràs la primera.

Quan el mestre explica, demanes algun aclariment
sobre les vacunes que t'han de posar.

Fas saber a tothom que ets molt valenta.

Esperes el teu torn amb calma,
segueixes les indicacions
de la infermera, pares el braç,
et punxen...

No passa res, tal com esperaves.
Ah! Però de cop notes
una suor freda, el cap et roda...

TARGETA D'AJUDA

Per manifestar sentiments:

A mi no em fan por les vacunes! / A mi m'agraden, així
no fem classe!

Jo vull ser el primer!

Hi ha nens molt exagerats / porucs, figaflors, come-
diants, que fan veure el que no és...

Jo miraré mentre em posen la vacuna.

Per manifestar sorpresa:

Quina agulla més gran, oi?

Òndia! No m'ho esperava!

No ho entenc. Mai no m'havia marejat.

Com ens trobem:

No sé què em passa!

No em trobo bé. Em fa mal...

Tot em fa voltes, em marejo...

Per mostrar agraïment:

Gràcies, ja em trobo bé.

Ja m'ha passat!

1. Avui toquen vacunes!

TARGETA DE PERSONATGE

ALUMNE (LES VACUNES LI FAN MOLTA POR)

A tu les vacunes et fan molta por. Aquesta nit t'has despertat més d'un cop, estaves nerviós. Avui vols ser l'últim a vacunar-te. Demanes consell al mestre, què passaria si no et vacunessis?

Quan t'arriba el torn, et presentes a la infermera, i tot seguit li expliques que segur que et marejaràs, les agulles et fan por.

Quan arriba el teu torn, t'estiren per precaució, segueixes les indicacions i, sense adonar-te'n, la vacuna està posada. Tothom et felicita, aquest cop ho has aconseguit.

TARGETA D'AJUDA

Per fer hipòtesis:

T'imagines que em maregi?
Què passarà si no em vacuno?

Per demanar ajuda:

Què he de fer si em marejo?
Què puc fer si no he portat el carnet de vacunes?

Per expressar satisfacció:

Que bé, no m'ha fet mal!
Ja no tinc por!
És més fàcil del que em pensava!

Per tranquil·litzar i donar consell:

No tingueu por, ho fan molt bé!
No fan gens de mal!
Només una punxadeta i després una mica de picor.
Animeu-vos!

1. Avui toquen vacunes!

PAUTA D'AVALUACIÓ

AVALUACIÓ

QUÈ HEM D'OBSERVAR?	MOLT	BASTANT	POC
Els diàlegs han estat àgils i entenedors?			
En els diàlegs hi havia frases i expressions que reflectien les emocions dels personatges?			
El personatge del mestre ha informat sobre les vacunes i el benefici que comporten?			
L'infermer o la infermera ha explicat als alumnes com havien d'actuar i ha transmès calma en les seves intervencions?			
Cadascú ha sabut defensar bé el seu paper?			
S'ha utilitzat el vocabulari i les expressions de les targetes d'ajuda?			